

[Udenrigsministeren]

antallet af landbaserede mellemdistanceraketter betydeligt.

Generalsekretær Andropovs forslag var indeholdt i en tale, han holdt den 3. maj 1983, og den repræsenterer ligeledes en ny udvikling i den sovjetiske holdning, jfr. hvad jeg allerede har sagt om antallet af spræghoveder fremfor antallet af raketter. På den baggrund er det vort håb, at denne udvikling vil bidrage til, at der vil kunne gøres fremskridt i Genèveforhandlingerne, som jo netop er blevet genoptaget; det skete som bekendt i tirsdags.

Vi håber derfor nu, at Sovjetunionen ved forhandlingsbordet vil besvare det amerikanske udspil på en positiv og konstruktiv måde; det er nu engang opstillingen af de sovjetiske SS-20 raketter, som har fremkaldt den foreliggende situation. Men den sovjetiske reaktion i Genève må også ses i et videre perspektiv. Bliver den tilstrækkelig imødekommende, vil vi kunne håbe på, at den mere omfattende Øst-Vest-dialog, som alle ser frem til, endelig vil kunne komme i gang, og det kan ikke gå hurtigt nok.

Til de enkelte punkter i forslaget skal jeg komme med følgende bemærkninger:

Først vedrørende forslaget om et stop for forberedelserne. Der foreslår SF og VS en ny dansk indsats i forbindelse med INF-forhandlingerne. Det nye ligger imidlertid ikke i indsatsens mål, som jo stadig er en sådan reduktion af SS-20 raketterne, at de vestlige mellemdistanceraketter ikke opstilles, nej, det nye er de veje, man skal gå for at nå det mål. Det foreslås således, at man fra vestlig side i den nuværende situation undlader at fortsætte forberedelser til opstilling af de 572 Pershing II- og krydsermissiler, hvormed det om nødvendigt er hensigten at modernisere NATOs forsvær. Set i sammenhæng med ønsket om en reduktion af SS-20erne til gengæld for ikke-opstilling af nogen af NATOs 572 raketter overhovedet må dette så betyde, at man fra vestlig side skal slå til med det samme og acceptere generalsekretær Andropovs tilbud fra december sidste år om at trække SS-20erne tilbage øst for Ural, sådan at for fremtiden kun 162 af dem kan nå mål vest for grænsen imellem Forbundsrepublikken og DDR.

Forslaget går med andre ord ud på, at vi fra dansk side i NATO skulle foreslå, at NATO accepterer Sovjetunionens tilbud i for-

handlingerne og så lader det være godt med det. Det ville oprigtig talt være en noget usædvanlig fremgangsmåde i en forhandlingssituation. Det bliver endnu grellere, når man tager i betragtning, at Sovjetunionen, efter at SF og VS har fremsat deres forslag, er kommet med et udspil, som viser, at Sovjetunionen er klar over, at man må komme med yderligere indrømmelser. Presset begynder altså at virke, og så ville det da være helt urimeligt at fjerne dette pres, netop som det ser ud til, at det er begyndt at give det tilsigtede resultat.

Ud over SFs og VS' forslag om et stop for alle forberedelser til opstilling ønsker forslagsstillerne – som det hedder – »at fastslå, at de britiske og franske INF-våben må tælles med i forbindelse med en forhandlingsløsning ...«. Dette svarer ganske til, hvad man fra sovjetisk side har stillet krav om i forhandlingerne.

Hertil er imidlertid at bemærke, at de franske og britiske atomstyrker er helt forskellige fra Sovjetunionens og USAs mellemdistanceraketter. De franske og britiske atomstyrker er strategiske og har alene til formål at forsvare disse lande som et allersidste forsvarsmiddel. Intet fornuftigt menneske vil vel tro, at Storbritannien og Frankrig, som besidder 162 raketter, vil angribe de 1.053 INF-våben i Sovjetunionen, som tilmed bakkedes op af Sovjetunionens 10.000 strategiske våben. Et sådant skridt ville simpelt hen være uden mening. De britiske og franske våben vil kun blive anvendt som en allersidste udvej for at forsvare de to lande. De tjener derfor ikke til at forsvare Vesteuropa som sådan, og de besidder derfor heller ikke den såkaldte koblingseffekt, det vil sige evnen til, om nødvendigt, at udløse en reaktion med de amerikanske strategiske atomvåben. Denne kobling, som er et meget vigtigt led i de vestlige atomstyrkers afskrækkelsesfunktion og hele NATO-strategien, er alene knyttet til de amerikanske atomstyrker i Europa.

For øvrigt har Sovjetunionen tidligere erkendt, at de franske og britiske atomstyrker ikke kan opfattes som mellemdistancevåben, men er strategiske våben. Det skete under SALT I-forhandlingerne, som netop handlede om de strategiske våben. Sovjetunionen ønskede dengang de franske og britiske atomvåben indregnet, og ved forhandling-